

De feiten genoemd onder I, II en III worden in het voorontwerp aangemerkt als overtredingen, welke kunnen worden bestraft met een geldboete van maximaal Fl. 10.000,-. Het uit winstbejag handelen m.b.t. de feiten genoemd onder II en III wordt aangemerkt als een misdrijf. Het plegen van dit misdrijf kan worden bestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of een geldboete van maximaal Fl. 25.000,-.

Commentaar

Teneinde illegale praktijken rond interlandelijke adoptie vanuit Nederland effectief te kunnen bestrijden alsmede uit oogpunt van preventie, zouden o.i. de hierboven onder I, II en III genoemde strafbare feiten niet als overtreding doch als misdrijf moeten worden gekwalificeerd. Dit heeft o.a. tot gevolg dat de artikelen 46 en 47 van het Wetboek van Strafrecht (uitlokking, medeplichtigheid etc.) van toepassing zijn. Wil men justitie en politie doelmatige instrumenten aanreiken ter bestrijding van m.n. de illegale bemiddeling, dan is het noodzaak de strafbare feiten inzake de bemiddeling bij interlandelijke adoptie onder de werking van artikel 67 van het Wetboek van Strafvordering te brengen (mogelijkheid tot inverzekeringstelling etc.)

In het voorontwerp worden de vergunninghouders een aantal beperkingen opgelegd. Het handelen in strijd met deze beperkingen kan uitsluitend leiden tot intrekking van de vergunning. O.i. is het gezien de in West-Duitsland gerezen problemen op zijn plaats dat één van deze beperkingen, namelijk het verbod tot bemiddeling inzake de opnemng van een buitenlands pleegkind t.b.v. in het buitenland woonachtige adspirant-pleegouders (artikel 21, lid 2), als misdrijf bij de in het voorontwerp strafbaar gestelde feiten wordt ondergebracht.

Tenslotte is het o.i. wenselijk dat de maxima van de geldboetes bij illegale bemiddeling hoger worden gesteld, immers de maximumboetes genoemd in het voorontwerp zijn te laag in vergelijking met het mogelijk geldelijk profijt van de illegale bemiddeling.

De indicatieve resultaten van het landelijke onderzoek geven o.i. duidelijk aan dat er alle reden is om wat in Nederland wettelijk geregeld kan worden, goed te regelen. Het initiatief tot voorstel van een wettelijke regeling is dan ook toe te juichen! Het voorontwerp van wet tot regulering van de interlandelijke adoptie geeft aan dat de regering de problemen die zich op dit gebied voordoen serieus neemt. Men zal zich echter moeten realiseren dat een nederlandse wet slechts een zeer beperkte bijdrage kan leveren aan de hoognodige bestrijding van illegale praktijken rond interlandelijke adoptie. Internationale samenwerking op dit gebied is derhalve van doorslaggevend belang!

OVERZICHT AANTAL UITGESPROKEN ADOPTIES

<u>Jaar:</u>	<u>Totaal aantal uitgesproken adopties:</u>	<u>Betreffende niet-nederlandse pleegkinderen:</u>
1956	-	-
1957	40	-
1958	355	-
1959	461	-
1960	392	-
1961	418	-
1962	537	-
1963	357	-
1964	373	-
1965	455	39
1966	661	86
1967	848	129
1968	898	173
1969	1037	182
1970	1209	177
1971	1155	181
1972	1292	187
1973	1260	188
1974	1679	420
1975	1535	574
1976	1492	882
1977	1720	1188
1978	1544	1137
1979	1796	1092
1980	1901	1483

OPGEKOMEN BUITENLANDSE PLEEGKINDEREN NAAR LAND VAN HERKOMST

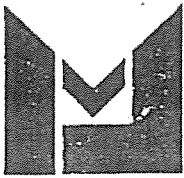
<u>Land herkomst:</u>	1980	1981
België	1	
West-Duitsland	3	1
Oostenrijk	5	2
Zuid-Slavië	5	3
Griekenland	1	
Spanje	1	
Portugal	1	
Groot Brittannië	1	
Ierland	1	
Libanon	26	8
Iran		1
Pakistan	1	1
Nepal	5	9
India	196	133
Bangla Desh	34	5
Sri Lanka	81	61
Taiwan	3	3
Phillippijnen	8	3
Zuid Korea	180	211
Thailand	1	1
Singapore	1	
Indonesië	669	535
Algiers	1	
Sierra Leone	1	1
Mauritius	13	1
Seychellen	2	
Bolivia	1	
Brazilië	10	4
Columbia	214	129
Chili	34	7
Ecuador	14	2
Peru	61	32
Suriname	12	1
Guatemala	4	4
Dominicaanse Republiek	2	3
Canada	1	
Totaal:	1594	1161

<u>Land van herkomst:</u>	Aantal legaal opgenomen pleegkinderen beneden de leeftijd van 18 maanden		Aantal gevallen van verduistering van staat		Aantal illegaal opgeno. pleegkinderen beneden de leeftijd van 18 maanden	
	1980	1981	1980	1981	1980	1981
Bangla Desh	3					
Brazilië	12	7	22	13		1
Bolivia	1					
Chili	13	10			2	2
China	2					
Columbia	67	73	1			3
Dominicaanse Republiek		1				
Equador	2					
Guatemala	3				2	1
Honduras		1				
Hong Kong		2				
India	71	112			5	1
Indonesië	427	356			13	8
Iran					1	
Jepenia	1					
Korea	66	112			3	1
Libanon	17	6				
Liberia					1	
Lesotho						1
Mauritius	1	1				
Mexico					1	
Nepal						3
Peru	29	12			4	2
Philippijnen	3				1	1
Sri Lanka	57	77			4	3
Taiwan		1				
<u>Totaal:</u>	775	771	23	13	37	27

NOTEN

1. Wet van 26 januari 1956, staatsblad 42.
2. G. Delfos / J.E. Doek, serie Jeugdrecht en Jeugdbescherming, deel 1, blz. 141.
3. Cijfers ontleend aan de jaarverslagen van de op 1 februari 1974 opgeheven Centrale Adoptieraad en van de Directie Kinderbescherming van het Ministerie van Justitie.
4. Staatscourant 1967, nr. 115.
5. Een beginseltoestemming is een schriftelijke verklaring van geen bezwaar tegen opnemng van een buitenlands pleegkind.
6. Wet van 13 januari 1965, staatsblad 40.
7. Wet van 21 december 1951, staatsblad 595.
8. Besluit van 29 augustus 1967, staatsblad 442.
9. Zie brief van het hoofd van de Rijksinspectie voor de Bevolkingsregisters (noot 17) aan de gemeentebesturen van 25 maart 1968, nummer 194 (opgenomen in Knottenbelt-Delfos, blz. M II-5).
10. Kamerstuk 16194, nr. 2, blz. 24.
11. De Raad voor het Jeugdbeleid is een kollege van advies van de regering over specifiek beleid van de overheid met betrekking tot de maatschappelijke positie van de jeugd en gericht op het scheppen van voorwaarden voor haar optimale ontplooiing.
12. "Kinderen door de achterdeur", problematische aspecten bij interlandelijke adoptie, nr. 507-12.
13. "Een eerste stap naar een wettelijke regeling van interlandelijke adoptie", nr. 507-41.
14. Hij die door enige handeling eens anders afstamming onzeker maakt, wordt, als schuldig aan verduistering van staat, gestraft met etc.
15. Hij die in een authentieke akte een valse opgave doet opnemen aangaande een feit van welks waarheid de akte moet doen blijken, met het oogmerk om die akte te gebruiken of door anderen te doen gebruiken als ware zijn opgave in overeenstemming met de waarheid, wordt, indien uit dat gebruik enig nadeel kan ontstaan, gestraft etc.
16. Hij die een reispas valselijk opmaakt of vervalst, of die zodanig stuk op een valse naam of voornaam of met aanwijzing ener valse hoedanigheid doet afgeven, met het oogmerk om het te gebruiken of door anderen te doen gebruiken als ware het echt en onvervalst of ware de inhoud in overeenstemming met de waarheid, wordt gestraft etc.
17. De Rijksinspectie voor de Bevolkingsregisters heeft tot taak toezicht te houden op de juiste naleving van de bepalingen van het Besluit Bevolkingsboekhouding (noot 8).

18. Cijfermateriaal van de Directie Kinderbescherming van het Ministerie van Justitie.
19. Wetsontwerp strekkende tot regeling van de opnemng van een uit het buitenland afkomstig pleegkind in een gezin hier ten lande en tot kanalisering van de bemiddeling bij deze opnemng d.m.v. een vergunningenstelsel.
20. Zie artikel 2 van de Beginselenwet voor de Kinderbescherming (wet van 9 november 1961, staatsblad 403) en titel II van het Uitvoeringsbesluit Kinderbescherming (besluit van 25 juli 1964, staatsblad 327).
21. Memorie van toelichting (noot 19), blz. 5.
22. Deze kommissie heeft tot taak de Minister van Justitie van advies te dienen indien deze overweegt afwijzend te beslissen (zie artikel 2 en 3 van het wetsontwerp), op een verzoek tot afgifte van een beginseltoestemming.

2499

43

Ministerie van Justitie
Schedeldoekshaven 100 's-Gravenhage

Aan de Secretarissen van de Raden
voor de Kinderbescherming.

Uw brief .
Onderwerp Illegale adoptiefkinderen.

Ons kenmerk Kinderbescherming, nr. 590/783.
Datum 17 oktober 1983
Doorkiesnummer 070-706201

In aansluiting op eerdere correspondentie, in het bijzonder de circulaire d.d. 26 juli 1982, nr. 505/782, deel ik U het volgende mee.

Het landelijk onderzoek naar de illegale adoptiepraktijken aangaande kinderen uit niet-europese landen, ingesteld door de Rijkspolitie te Amsterdam, is afgesloten. Voorzover het gevallen betreft in Uw arrondissement is U een afschrift gezonden van het procesverbaal.

Gebleken is dat door ongeveer 43 echtparen verduistering van staat is gepleegd. Overwogen wordt om tegen deze echtparen een strafvervolging in te stellen. De afloop van een mogelijk strafrechtelijk optreden dient te worden afgewacht alvorens de status van de betreffende kinderen civielrechtelijk kan worden geregeld. Voorzover deze echtparen een verzoek voor een beginseltoestemming hebben lopen, heeft het dan ook geen zin een daarop gericht onderzoek in te stellen, wanneer zij daarom gezien hun BPK-nummer inmiddels aan de beurt zouden zijn.

Een en ander heeft eveneens tot consequentie dat ook onderzoeken en beslissingen met betrekking tot de opname van een eventueel volgend kind moeten wachten op de afloop van een strafrechtelijk optreden.

- 2 -

bijlage(n)

Postadres: Postbus 20301-2500 EH 's-Gravenhage - tel.: 070-707911-Telex 34554 mvj ni
Verzeker slechts één zaak in één brief te behandelen en bij beantwoording de datum en het kenmerk te vermelden

Wat betreft de gevallen waarin sprake is van zonder beginseltoestemming binnengekomen adoptiefkinderen, zullen geen strafrechtelijke stappen worden ondernomen.

In deze gevallen blijft de bestaande regeling gelden, zoals neergelegd in de circulaire d.d. 9 januari 1980.

De Staatssecretaris van Justitie
Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Directie
Kinderbescherming,
voor deze,

10.2.e

's-Gravenhage, 22 december 1983.

Pa
D. Wetten 1134
- 4 JAN 1984
Na 684/016

74/12
Aan de Staatssecretaris van
Justitie,
Schedeldoekshaven 100,
2500 EH 's-Gravenhage.

10.2.e
30/12

10.2.e

Mevrouw de Staatssecretaris,

I. Inleiding

Bij brief van 5 augustus 1983, Stafafd. Wetg. Publ. recht, nr. 437/683 verzocht u het College van Advies te adviseren over een voorontwerp van wet inzake de opnemng van buitenlandse pleegkinderen verder te noemen: het ontwerp.

Naar aanleiding van dit verzoek brengt het College hierbij het volgende onder uw aandacht.

Het ontwerp sluit - blijkens de Memorie van Toelichting - aan bij de beleidsvoornemens, zoals neergelegd in de nota over de praktische gang van zaken rond adoptie en adoptievoorbereiding (Tweede Kamer, zitting 1979-1980, 16 194, nr. 2) verder te noemen: de nota. In de toelichting bij het ontwerp wordt mede verwezen naar het rapport van de werkgroep-Boeke (Staatsuitgeverij april 1978).

In de nota, respectievelijk het rapport-Boeke, worden twee uitgangspunten geformuleerd, die het College heeft overwogen en die het thans als pre-alabele vragen aan de orde stelt. Het betreft hier:

- 1.- de keuze voor een regeling van de betreffende materie in een afzonderlijke wet;
- 2.- de keuze voor een marginaal geschiktheidsonderzoek ten aanzien van aspirant-adoptiefouders van een buitenlands pleegkind.

ad 1.

De nota besluit met de mededeling dat de regeling, als samengevat op blz. 28 van de nota, zal kunnen worden opgenomen in de Pleegkinderenwet.

Blijkens het ontwerp is gekozen voor regeling van de betreffende materie in een afzonderlijke wet. Deze keuze wordt in de toelichting bij het ontwerp nader gemotiveerd. Het College acht deze motivering relevant, maar tekent daarbij aan, dat het naar zijn mening uit een oogpunt van harmonisering van wetgeving de voorkeur verdient indien regelgeving met betrekking tot dezelfde categorieën belanghebbenden - in casu pleegouders en pleegkinderen - niet bij afzonderlijke wetten geschiedt. Het College zou er in dit geval voor willen pleiten de materie geregeld in de huidige Pleegkinderenwet en de onderhavige materie in één regeling op te nemen. Deze regeling zou dan in de plaats kunnen treden van de huidige Pleegkinderenwet, waarvan bekend is, dat deze in feite slecht functioneert¹⁾. De relatie met de Pleegkinderenwet wordt overigens in het ontwerp wel reeds gelegd via artikel 47 waarin de Pleegkinderenwet mede van toepassing wordt verklaard ten aanzien van buitenlandse pleegkinderen als bedoeld in artikel 1 van het ontwerp. Hierbij merkt het College enerzijds op dat de Pleegkinderenwet reeds thans van toepassing is op niet-Nederlandse kinderen (vgl. wetsontwerp 1596, MvT blz. 4 en rechtbank 's-Gravenhage 22-1-1962, N.J. 1963, 153) en anderzijds dat het in ontwerp-artikel 47 voorgestelde artikel 2a Pleegkinderenwet niet de beperking kent van minderjarigen beneden de leeftijd van achttien jaar.

ad 2.

De commissie-Boeke opteert voor een marginaal geschiktheidsonderzoek ten aanzien van aspirant-adoptiefouders, die in aanmerking wensen te komen voor - een toestemming tot - opneming van een buitenlands pleegkind met het oog op adoptie.

-----
1) vgl. de notitie "de Raad voor de Kinderbescherming" Tweede Kamer 1983-1984, 18 122, nr. 2, blz. 18 en 19: de toezichthoudende taken van de raad

Daarbij wordt uitgegaan van een controle op contra-indicaties (vgl. blz. 17 t/m 19 rapport-Boeke), bij afwezigheid waarvan in beginsel tegen opneming van een buitenlands pleegkind geen bezwaar zou behoeven te bestaan. Het College heeft dit uitgangspunt in zijn advies naar aanleiding van het rapport-Boeke onderschreven (vgl. bijlage XIII bij de nota, blz. 66). Het College handhaaft dit standpunt ook nu nog, voor zover in het bedoelde advies wordt opgemerkt dat "het onderzoek zich dient te beperken tot eventuele vaststelling van "contra-indicaties", die ernstige redenen geven tot twijfel aan de geschiktheid van aspirant-pleegouders als opvoeders van buitenlandse pleegkinderen". Het College is echter van mening, dat genoemd uitgangspunt (door de commissie-Boeke gekwalificeerd als "ja tenzij"), niet noodzakelijkerwijs moet leiden tot slechts marginale toetsing ten aanzien van de geschiktheid.

Immers indien men uitgaat van een onderzoek door de raad voor de kinderbescherming op basis van - marginale - controle op aanwezigheid van "contra-indicaties" neemt de marginaliteit van het onderzoek een einde, zodra een contra-indicatie is signaleerd. Het is immers niet alleen in het belang van het eventueel op te nemen kind, maar ook mede uit een oogpunt van zorgvuldigheid ten opzichte van de aspirant-pleegouders bij de voorbereiding van de beslissing omtrent de geschiktheid noodzakelijk, dat zorgvuldig wordt afgewogen of de contra-indicatie in het betreffende geval tot een negatief advies (van de raad) moet leiden en vervolgens tot een negatieve beslissing op het verzoek om een beginseltoestemming. In de vervolgfase kan dan geen sprake meer zijn van marginaliteit, maar is een diepgaand onderzoek noodzakelijk.

Het College pleit er voor dat deze verfining als een uitwerking van het ja- tenzij-beginsel wordt aangebracht ten aanzien van de normen en uitgangspunten welke door de raden voor de kinderbescherming worden gehanteerd in het kader van geschiktheidsonderzoeken als hier bedoeld.

II. De hoofdlijnen van het ontwerp

II.1. de vergunninghouder:

Uitgangspunt van het ontwerp is, dat opnemng van buitenlandse pleegkinderen met het oog op adoptie geschiedt door bemiddeling van gekwalificeerde vergunninghouders. Met dit uitgangspunt stemt het College in. Het ontwerp sluit echter de mogelijkheid niet uit, dat aspirant-pleegouders zelf een buitenlands pleegkind opnemen zonder tussenkomst van een bemiddelende organisatie. Het gaat hierbij om de categorie zgn. "zelfdoeners". In de nota (blz. 26/27) wordt opgemerkt, dat tegen "zelfdoeners" in het bezit van een beginseltoestemming - zgn. "legale zelfdoeners" - geen bezwaren behoeven te bestaan, indien ook in die gevallen tenminste inschakeling van een vergunninghouder wordt voorgeschreven ten behoeve van de informatieverstrekking ten aanzien van de aspirant-pleegouders aan de autoriteiten in het buitenland, die met de uitreis van het betreffende kind naar Nederland dienen in te stemmen.

Het College acht het juist indien in de voorgenomen regeling ruimte wordt gelaten voor de "legale zelfdoener", met de hiervoor geformuleerde restrictie. Het ontwerp biedt daarvoor in art. 41, tweede lid onder c en d voldoende mogelijkheden, zoals ook in de Memorie van Toelichting nader is uiteengezet.

Zolang de activiteiten van de "zelfdoener" niet het karakter van bemiddeling (dus: ten behoeve van een ander) dragen, doorkruist aanvaarding van de "zelfdoener" die in het bezit is van een beginseltoestemming de opzet van het ontwerp niet.

Daarbij dient te worden bedacht, dat zelfs bij aanvaarding van een stelsel waarin in het kader van de opnemng van buitenlandse pleegkinderen slechts plaats is voor geautoriseerde bemiddelaars, nimmer absolute waarborgen kunnen worden ingebouwd ten aanzien van de deugdelijkheid van de in het buitenland tot stand gekomen afstand van een kind.

II.2. De centrale organisatie

Het ontwerp gaat uit van de aanwezigheid van een centrale organisatie, waarin alle vergunninghouders als bedoeld in art. 16 van het ontwerp participeren. Dit orgaan zou, blijkens de toelichting, het karakter dragen van een publiekrechtelijke rechtspersoon. In een naar aanleiding van de behandeling van de nota door de Tweede Kamer ingediende - en aangenomen - motie (16 194, nr.9) wordt melding gemaakt van een centrale organisatie, waarin - ondermeer - alle vergunninghouders deelnemen.

In de voorgestelde artikelen 28 t/m 40 van het ontwerp lijkt uitvoering te worden gegeven aan de genoemde motie. Het College merkt hierbij het volgende op.

Door de overheid is er steeds van uitgegaan dat aan een centraal (advies) orgaan met een publiekrechtelijk karakter op het terrein van de jeugdbescherming, geen behoefte bestond; vgl. MvT wetsontwerp 2814 - reorganisatie voorgedragen blz. 18/19. Een in de toelichting bij het betreffende wetsontwerp gerechtvaardigde uitzondering hierop vormde destijds de invoering van een Centrale Adoptieraad, na inwerkingtreding van de wet van 26 januari 1956, Stb. 42 (adoptiewet). Deze raad is echter, omdat er onvoldoende redenen aanwezig waren tot het voortbestaan daarvan, bij de wet van 26 oktober 1973, Stb. 553 met ingang van 1 februari 1974 opgeheven.

Het College vraagt zich af, of het doel waarvoor de thans voorliggende regeling is opgezet: het bevorderen van een verantwoorde gang van zaken rond de opneming van buitenlandse pleegkinderen met het oog op adoptie (vgl. de considerans tot het ontwerp) voldoende aanleiding kan zijn voor hernieuwde instelling van een centrale instantie met adviserende en deels zelfs beslissende bevoegdheden.

In dit verband kan ten aanzien van de aan de centrale organisatie op te dragen taken (art. 28 van het ontwerp) op het volgende worden gewezen:

art. 28.2.a: het beheren van een centrale lijst van aspirant-pleegouders die beschikken over een geldige beginseltoestemming;

uitoefening van de hiervoor genoemde taak door het centrale orgaan wordt bemoeilijkt door de aanwezigheid van (legale) "zelfdoeners", die immers in de regel niet zullen zijn ingeschreven bij een vergunninghouder zodat ten aanzien van deze zelfdoeners niet aan de verplichting van art. 23 kan worden voldaan. Daarbij wijst het College er op, dat gezien de procedure waarin het ontwerp voorziet, ten aanzien van de afgifte van de beginseltoestemming - welke procedure ook thans reeds wordt gevolgd, zij het op grond van de Vreemdelingencirculaire 1982 - bij het Ministerie van Justitie reeds een centrale lijst als bedoeld in art. 28.2.a wordt aangehouden.

art. 28.2.b: het verzorgen van de algemene voorlichting;

deze taak wordt thans voorzover het College is kunnen blijken alleszins bevredigend verzorgd door de bemiddelaars, deels in samenwerking met de raden voor de kindbescherming. De behoefte aan overdracht van deze activiteiten aan een centrale organisatie is vooralsnog niet aangetoond.

art. 28.2.c: het bevorderen van de samenwerking van de vergunninghouders;

deze samenwerking is een van de voorwaarden waaraan de (aspirant)vergunninghouder moet voldoen om voor verlening van een vergunning in aanmerking te komen (vgl. art. 16, 8 ontwerp). In het toezicht op de naleving van deze voorwaarde is in art. 42, eerste lid voorzien, zodat ten aanzien van dit punt eventuele stimulerende activiteiten van een centraal orgaan kunnen worden gemist.

art. 28.2.d: het zo nodig vaststellen van richtlijnen met betrekking tot de individuele voorlichting aan aspirant-pleegouders en de nazorg van pleegouders;

Met betrekking tot de voorlichting kan worden opgemerkt dat deze volgens bestaande richtlijnen voor sociaal onderzoek door de raden, een onderdeel vormt van de taak van de raad voor de kinderbescherming in het kader van het gezinsonderzoek;

de nazorg is - blijkens de Memorie van Toelichting (blz. 19) - een taak voor de vergunninghouder; wanneer aan deze overigens moeilijk te concretiseren activiteit inhoud moet worden gegeven kan hiervoor zonedig inmiddels verschenen literatuur worden geraadpleegd. Op deze taak van de vergunninghouder wordt hierna (onder punt IV, ad art. 16) nog teruggekomen.

art. 28.2.e: het scheppen en instandhouden van de organisatorische en financiële voorwaarden voor de benodigde nazorg;

gezien het gestelde bij art. 28.2.d is de noodzaak voor een centrale activiteit op hier genoemde punten niet aanwezig.

Tenslotte wijst het College er op, dat de Nederlandse Stichting voor Interlandelijke Adoptie en Jeugdwelzijn - een van de op het terrein van de interlandelijke adoptie werkende organisaties met een langdurige ervaring - in een onlangs uitgebrachte notitie de noodzaak tot formering van een centraal publiekrechtelijk orgaan als in het ontwerp voorgesteld betwijfelt.

Het College komt na afweging van het vorenstaande tot de conclusie dat in de voorgestelde regeling inzake opnemng van buitenlandse pleegkinderen, een centraal orgaan als uitgewerkt in de artikelen 28 t/m 40 kan worden gemist. Het College is van mening dat het niet opnemen van een centrale organisatie in de regeling - waarvan de uitwerking uiterst gecompliceerd en gekunsteld overkomt, nu is gekozen voor een publiekrechtelijke status - de duidelijkheid van het ontwerp ten goede kan komen. Het ontwerp voorziet in voldoende mogelijkheden van controle van overheidswege op het goed functioneren van de vergunninghouders.

Tenslotte lijkt invoering van een centraal orgaan als in het voor-ontwerp voorgesteld niet te passen in een regeringsbeleid waarbinnen vereenvoudiging van regelgeving wordt nagestreefd en privatisering wordt voorgestaan.

III. Uitwerking van de regeling

III.1. Leeftijdseisen ten aanzien van aspirant-pleegouders

In het ontwerp worden voorwaarden gesteld met betrekking tot leeftijd en leeftijdsverschil in verband met de voorgenomen opneming van een buitenlands pleegkind. Dezelfde voorwaarden zijn thans terug te vinden in Deel B 18 van de Vreemdelingencirculaire 1982.

Het College stemt in met het ter zake voorgestelde art. 9 van het ontwerp. Wel verdient het aanbeveling in de Memorie van Toelichting op de leeftijdsvoorwaarden voor opneming van een buitenlands adoptief-pleegkind nader in te gaan, nu de hier aangehouden grenzen enger zijn dan die, welke het B.W. voor adoptie stelt. Het College meent dat voor dit punt aansluiting kan worden gevonden bij hetgeen door de commissie-Boeke op blz. 25 van haar rapport is gesteld, met een verwijzing naar de Memorie van Antwoord bij wetsontwerp 3530 (blz. 4, tweede kolom, onder 9). Uitgangspunt is daarbij dat leeftijdscriteria in het kader van plaatsing van (buitenlandse) adoptiefpleegkinderen hun grondslag vinden in de nog tot stand te brengen opvoedingssituatie, waarbij het belang van het kind eist, dat het niet (te) oude ouders krijgt. Daarbij laat de wet (art. 9, tweede lid, sub b van het ontwerp) de mogelijkheid open van deze grenzen af te wijken. De grenzen van de adoptiewet - die absoluut zijn - geven uitersten aan, waarbinnen nog kan worden geadopteerd.

Het College zou overigens in dit verband opneming van overgangsbepalingen willen bepleiten, waardoor een soepele beoordeling van oude situaties mogelijk wordt na inwerking-treding van de regeling. Het College noemt als voorbeeld art. I van de wet van 12 juli 1962, Stb. 250, waarin voor pleegsituaties, ontstaan niet later dan de eerste maand na die van plaatsing van de regeling in het Staatsblad, de leeftijdsvoorwaarden van de "adoptiewet" buiten werking werden gesteld.

III.2. De medische voorwaarden

Het College acht het juist, dat van aspirant-pleegouders wordt verlangd dat dezen zich voor de aanvang van de procedure tot afgifte van een beginseltoestemming - welke in feite begint met het gezinsonderzoek door de raad voor de kindbescherming - bereid verklaren een eventueel in hun gezin op te nemen buitenlands pleegkind de gangbare preventieve en curatieve behandelingen te doen ondergaan die van levensbelang zijn voor het kind. Deze voorwaarde, die als een absolute eis in het ontwerp is geformuleerd, in navolging van de aanbevelingen van de commissie-Boeke (rapport blz. 17) wordt in de nota (blz. 21) uitvoerig toegelicht. Het College mist echter in de toelichting op het ontwerp een nadere beschouwing met betrekking tot dit punt, aangezien de indruk kan ontstaan dat het stellen van absolute voorwaarden als vorenbedoeld een inbreuk op de persoonlijke vrijheid van de aspirant-pleegouders met zich zou brengen. Hoewel hiervan in het licht van het hiervoor gestelde naar het gevoelen van het College geenszins sprake is, lijkt een nadere toelichting ter zake bij art. 8b van het ontwerp gewenst. Daarbij zou ook nog aansluiting kunnen worden gezocht bij het door de Afdeling rechtspraak van de Raad van State ingenomen standpunt, dat het stellen van eisen ten aanzien van de bereidheid van aspirant-pleegouders een in hun gezin op te nemen buitenlands pleegkind de gangbare medische behandelingen van preventieve of curatieve aard te laten ondergaan die voor het kind van levensbelang zijn, geen inbreuk maakt op de rechten welke aan het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (Rome, 4 november 1950) kunnen worden ontleend.

III.3. De "illegale binnenkomst"

In de toelichting op art. 6 van het ontwerp wordt ingegaan op de illegale binnenkomst c.q. opnemng van buitenlandse pleegkinderen door pleegouders die niet in het bezit zijn van een beginseltoestemming. Daarbij is niet aan de orde de situatie waarin door

(Nederlandse) echt)paren naar het buitenland wordt gereisd en vervolgens onder voorwendsel dat het een eigen wettig kind is, waarvan de vrouw in het buitenland bevallen zou zijn, dit kind "legaal" Nederland wordt binnengebracht. Zolang de verduistering van staat niet rechtens is aangetoond, valt deze categorie (pleeg) ouders (nog) niet onder de voorgestelde regeling. Is de illegaliteit eenmaal door de rechter vastgesteld, dan is ook in deze gevallen sprake van overtreding van art. 6 van het ontwerp. Aangezien het hier, naar de praktijk heeft uitgewezen, zeker niet om denkbeeldige situaties gaat zou ook deze vorm van illegale binnenkomst in de toelichting op art. 6 dienen te worden betrokken. Uitzicht op een beginseltoestemming zou het College overigens voor deze gevallen, in aanmerking nemend de handelwijze van de pleegouders, in beginsel willen uitsluiten. Op dit punt komt het College hierna in hoofdstuk IV van dit advies (bij art. 14) nog terug.

IV. Commentaar bij de artikelen van het ontwerp en de bijbehorende delen van de memorie van toelichting;

art. 1: in dit artikel wordt wel het "buitenlands pleegkind" in de zin van het ontwerp gedefinieerd, maar niet de "opneming" daarvan. Nu het begrip "opnemen" in verschillende artikelen van het ontwerp wordt gebruikt, lijkt aanvulling van de begripsomschrijvingen op dit punt gewenst. Het College wijst er in dit verband nog op, dat een als eigen kind illegaal in het buitenland opgenomen minderjarige van niet-Nederlandse nationaliteit (vgl. III.3.), op het moment dat het met de pleegouders in gezinsverband in Nederland verblijft, strikt genomen niet onder de definitie "buitenlands pleegkind" valt, nu bij deze pleegouders, die het kind ten onrechte als hun eigen kind hebben laten registreren, in de regel niet het voornemen tot adoptie zal bestaan, zelfs niet kan bestaan. Tenslotte merkt het College op dat de formulering "van niet-Nederlandse nationaliteit" bezit van een nationaliteit veronderstelt, zodat staatloze minderjarigen buiten de regeling vallen, hetgeen niet de bedoeling kan zijn.

art. 8 sub c: De formulering van deze voorwaarde geeft geen duidelijk antwoord voor de situatie, waarin meer dan één eigen of adoptief- kind in het gezin van verzoekers verblijft. Het lijkt

redelijk dat het tijdstip waarop het laatste kind in het gezin is gekomen, bepalend is voor de termijn van een jaar, in art. 8, onder c genoemd. Het College verwijst in dit verband naar de formulering van het bepaalde in 2.1.1.2.e van de Vreemdelingencirculaire 1982, Deel B 18 en geeft in overweging deze formulering over te nemen.

art. 8 sub d: Het College heeft begrip voor het feit, dat voor de procedure voorafgaand aan de beslissing omtrent de verlening van een beginseltoestemming een bijdrage wordt verlangd van de verzoekers. In dit verband kan worden verwezen naar art. 7, vijfde lid Boek 1 B.W. (heffing van een recht ten behoeve van een procedure tot wijziging van de geslachtsnaam). Het College gaat er overigens van uit dat als "verzoekers" slechts een echtpaar kan worden aangemerkt; het ontwerp is op dit punt niet duidelijk. Wel zou het College bij de retributiebepaling de vraag willen stellen of, gezien de hoge kosten die opnemng en adoptie van een buitenlands pleegkind reeds met zich brengen en in aanmerking nemend het in de Memorie van Toelichting genoemde bedrag, niet moet worden gevreesd voor uitsluiting van minder kapitaalkrachtige pleegouders (die overigens voor een beginseltoestemming in aanmerking zouden komen) van deze procedure.

Indien bedoeld is ook de verlenging van een beginseltoestemming afhankelijk te stellen van een retributie van de verzoekers, verdient het aanbeveling na: verlening, toe te voegen "of verlenging" (vgl. de formulering van art. 9, eerste lid).

Met betrekking tot de vaststelling van het bedrag wordt in de Memorie van Toelichting (blz. 12) ten onrechte gesteld, dat deze aan de Minister van Justitie is gedelegeerd. Het ontwerp verwijst immers naar een Algemene maatregel van bestuur, hetgeen met zich brengt dat bedoelde vaststelling niet zonder tussenkomst van de Raad van State kan geschieden.

artt. 13 en 14: Het College acht het juist, dat indien door een echtpaar in strijd is gehandeld met art. 6 (voorafgaande beginseltoestemming), de officier van justitie de ruimte heeft tot

voorlopige toevertrouwing van de minderjarige aan de raad voor de kindbescherming. Het College vraagt zich bij dit artikel zelfs af, of in situaties als in art. 6 genoemd, de voorlopige toevertrouwing niet imperatief ware voor te schrijven. Het College denkt hierbij zowel aan de "illegale zelfdoeners", als ook aan de "oneigenlijke" pleegouders, die zich door middel van het strafbare feit van verduistering van staat hebben voorzien van een kind uit het buitenland.

Het College is van oordeel dat in situaties als hier bedoeld het algemene belang van de rechtsorde moet prevaleren (dat mede het kindbeschermingsbelang in ruime zin omvat) boven het incidentele kindbeschermingsbelang dat wellicht in het concrete geval het uitblijven van de maatregel zou rechtvaardigen.

Het College gaat er hierbij van uit, dat de toevertrouwing tot stand komt, zodra de overtreding van art. 6 is geconstateerd, zodat de plaatsing van het kind door de raad elders, op zo kort mogelijke termijn na de illegale opnemng in het gezin kan worden gerealiseerd.

In samenhang met het vorenstaande acht het College de zinsnede na de laatste komma van artikel 14: "tenzij hem alsnog een beginseltoestemming is verleend", niet gelukkig. Deze toevoeging lijkt uit te gaan van de gedachte dat voor de betreffende pleegouders toch nog uitzicht zou bestaan op een beginseltoestemming. Duidelijk zou uit de wetstekst moeten blijken, dat legalisering van de situatie door middel van afgifte van een beginseltoestemming in elk geval hoge uitzondering zal zijn, dat wil zeggen "nee, tenzij".

art. 16: Het College vraagt zich af, of de voorwaarden waaraan de vergunninghouder moet voldoen om voor een vergunning in aanmerking te komen, op zodanig gedetailleerde wijze als in art. 16 is geschied, in de wet dienen te worden opgenomen. Het verdient aanbeveling voorschriften met betrekking tot de bestuurssamenstelling en de werkzaamheden als opgenomen in het vijfde en het zevende lid in een algemene maatregel van bestuur op te nemen. Het negende lid van art. 16 geeft reeds de mogelijkheid aan van delegatie en - zelfs - subdelegatie.

Het College ziet de nazorg - genoemd in het zevende lid - niet als een taak van de bemiddelende organisaties. Het bevorderen van de ingroei van het buitenlands pleegkind in het pleeggezin en in de Nederlandse samenleving, zoals de "nazorg" in de Memorie van Toelichting (blz. 19) wordt omschreven, behoort tot de taken van de pleegouders zelf, die daarbij desgewenst gebruik kunnen maken van daartoe geëigende hulpverleningskanalen. De wijze waarop blijkens de toelichting bij het ontwerp de vergunninghouder nazorg bevorderend dient op te treden, betekent naar de mening van het College een te grote inbreuk op de persoonlijke vrijheid van de pleegouders in deze.

Het College gaat er hierbij van uit, dat een verwijzing naar mogelijke hulpverleningskanalen onderdeel vormt van de algemene voorlichting.

art. 18: Het College stelt voor het in het eerste lid, onder b, gestelde "indien niet langer wordt voldaan aan een der eisen gesteld bij of krachtens artikel 16", ruimer te formuleren, zodat duidelijk tot uitdrukking komt, dat aan alle eisen van deze wet dient te worden voldaan. Aldus komt in elk geval vast te staan, dat ook aan artikel 21 (verbod van bemiddeling ten aanzien van pleegouders zonder beginseltoestemming) dient te worden vastgehouden.

art. 20: Het College wijst er op, dat bij het stellen van regels als bedoeld in het tweede lid van dit artikel, aandacht dient te worden gegeven aan privacy-aspecten in overeenstemming met het in art. 10 van de Grondwet bepaalde.

art. 24 jo art. 26: Het College acht het van belang dat in de regeling expliciet de mogelijkheid van controle van de Overheid op de verrichtingen van de vergunninghouders wordt opgenomen. Daartoe dient de in art. 26 geformuleerde verplichting tot het verstrekken van inzage en inlichtingen zich mede uit te strekken tot de inhoudelijke aspecten van het handelen.

De in artikel 26 genoemde controle op administratie en boekhouding zou in het licht van het vorenstaande in artikel 24 dienen te worden opgenomen.

namens het College van Advies voor de
Kinderbescherming,

10.2.e

voorzitter,

10.2.e

10.2.e

Aan de leden van de vergadering
van procureurs-generaal

secretariaat PG-vergadering
nr. 84-29
16 januari 1984

Ter bespreking in een van de komende vergaderingen zend ik u
hierbij het advies van 3 januari 1984, met bijlagen, van
 10.2.e over illegale adoptiepraktijken. Het onderwerp
kwam eerder ter sprake in de vergaderingen van 12-5-82, nr.9,
pt.3, 27 en 13-1-82, nrs.2 resp.1, pt.2b en 9-12-81, nr.21, pt.1.
Het onderwerp wordt geplaatst op het agendavoorstel van 15 febru-
ari 1984.

De secretaris van de vergadering van
procureurs-generaal

10.2.e

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

16 januari 1984

84-26

secretaris PG-vergadering

Rapport 10.2.e over illegale adoptie

Dezer dagen bracht 10.2.e advies uit over het justitiële beleid dat gevoerd zou kunnen worden inzake de kwestie van de illegale import van buitenlandse kinderen. Deze zaak trok -u zult zich dat herinneren- eind 1981/begin 1982 sterk de aandacht en is uitvoerig besproken in de PG-vergadering. De notulen daarvan (9-12-81) voeg ik a.i. bij, evenals een tussenbericht van april 1982, dat besproken is op 12-5-82.

11.1

11.1

het hoofd van de directie kindbescherming
i.a.a. plv. SG mr. D. van Dijk

17 januari 1984

B4-30

secretaris PG-vergadering

Landelijk onderzoek illegale adoptiepraktijken

Dezer dagen bracht [10.2.e] officier van justitie te Amsterdam, advies uit over het justitiële beleid dat gevoerd zou kunnen worden inzake de kwestie van de illegale adoptiepraktijken. De vergadering van procureurs-generaal besloot dit advies te vragen in haar vergadering van 9 december 1981. Bij zijn advies legt [10.2.e] over het rapport van de afdeling jeugdzaken van de RP (district Amsterdam), alsmede een binnenkort in het Algemeen Politieblad te verschijnen artikel van de twee functionarissen die dit onderzoek uitvoerden. Deze stukken zend ik u hierbij toe, evenals de betreffende gedeelten van de notulen uit 1981/1982, het tussenbericht van [10.2.e] van april 1982, alsmede een kopie van mijn nota van gisteren (nr. B4-26) aan de secretaris-generaal.

Bij de behandeling van deze stukken in de vergadering van procureurs-generaal (op 15 februari a.s.) beschikt de secretaris-generaal graag over uw advies dienaangaande, dat hij via het hoofd staats- en strafrecht graag tegemoet ziet voor 2 februari a.s.

SECRETARIS-GENERAAL
VAN HET
MINISTERIE VAN JUSTITIE

's-Gravenhage, 3 februari 1984

48

Agenda voor de vergadering van procureurs-generaal te houden op
woensdag 15 februari 1984 op het ministerie van justitie.

1. Opening.

nvt

11. Rapport over illegale adoptie (zie laatstelijk notulen
12-5-82, nr.9, pt.3 en brief van 16 januari 1984, nr.84-
29; doc.nr.7021)

nvt

inv

De voorzitter van de vergadering van
procureurs-generaal

10.2.e

e47 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

10-2-84

84-74

secretaris PG-vergadering

Landelijk onderzoek illegale adoptiepraktijken

Blijkens uw aantekening d.d. 6 dezer op de (bijgevoegde) nota van het hoofd Kibe van 24 januari 1984 wilt u de minister voor de PG-vergadering consulteren over de door de Amsterdamse OvJ, [10.2.e], voorgestelde afdoening -neerkomend op een algemeen sepot- van de zaken die in bovenvermeld onderzoek naar boven zijn gekomen. Daartoe breng ik het volgende onder uw aandacht, refererend aan uw vragen op bijgevoegde nota en naar aanleiding van overleg met [10.2.e] en

[10.2.e]

U miste in de stukken informatie over de elementen die in de onderscheiden zaken een rol hebben gespeeld, waardoor niet duidelijk wordt welke zaken welke afdoening krijgen. Dit blijkt terug te voeren op het feit dat de door [10.2.e] aangestipte mogelijke strafbare feiten (blzz.1-2) zich niet in alle zaken bewijsbaar hebben voorgedaan. Er ontstaat dus a.h.w. het uit de chemie bekende periodiek systeem van elementen. Daarom stelt [10.2.e] voor de afdoening in twee hoofdgroepen te scheiden:

-de (zeven) gevallen waarin de echtparen beschikten over beginseltoestemming en dus voldeden aan de normen voor een legale adoptie. Deze zouden door middel van een onvoorwaardelijk sepot kunnen worden afgedaan;

-De (vijfendertig) gevallen waarin geen sprake was van beginseltoestemming: voorwaardelijk niet verder vervolgen. In deze groep kent 10.2.e echtparen die zonder meer zouden vallen buiten de normen voor (legale) adoptie. De strafwaardigheid van de onderscheiden handelingen loopt uiteen. Niettemin is zo'n uniforme, relatief milde strafrechtelijke reactie z.i. gewettigd omdat er geen criminele achtergronden zijn (de zwaarste strafrechtelijke categorie -kinderhandel- is in geen geval aan de orde geweest), het tijdsverloop aanzienlijk is en humanitaire aspecten een rol behoren te spelen (de sociaal-emotionele belasting was zeer aanzienlijk, het gaat om a-selecte groep).

Desgevraagd verklaarde 10.2.e in geen van de zaken aanwijzingen te hebben gevonden dat de Nederlands sprekende Braziliaanse juriste die in veel gevallen een intermediaire rol speelde, uit winstbejag handelde. Bij de beslissing op de voorgestelde afdoening dient m.i. acht geslagen te worden op de toezegging die aan de ouders bij de aanvang van het onderzoek (na overleg met het departement) is gedaan (brief RP d.d. 4-12-81). Hoewel deze toezegging slechts betrekking had op de voogdij-rechtelijke aspecten van het onderzoek, zou een andere strafrechtelijke reactie niet of moeilijk begrepen worden.

De inhoud van het uit te delen parketstandje

Ervan uitgaande dat het voorgestelde algemene sepot verantwoord kan worden geacht, rijst de vraag wat in de sfeer van de voorwaarden voor niet-vervolgging gedaan kan worden. Aangenomen mag worden dat de kwestie (verder) in de publiciteit zal komen en dat minister en staatssecretaris ook op andere aspecten dan de afdoeningsbeslissing zullen worden aangesproken. Ik denk hierbij aan wat het hoofd Kibe aanstipt in zijn nota: de correctie van de scheef getrokken civielrechtelijke verhoudingen. 10.2.e bleek reeds van plan (en

heeft dit ten dele reeds gedaan) de echtparen op het hart te binden de civielrechtelijke aspecten zoveel mogelijk te corrigeren, voorzover zij dat niet reeds zelf nastreefden. 11.1

11.1, 10.2.e

Voor de goede orde merk ik nog op dat de (goed te keuren) standjes niet centraal, door 10.2.e gegeven zullen worden. De echtparen wonen verspreid over 15 arrondissementen. De betreffende hoofdofficieren beschikken over het advies van 10.2.e belegd met een brief waarin hij verzoekt met de afdoening te wachten totdat hij (, als coördinator) bericht over de besluitvorming in de PG-vergadering.

Gedeelte notulen PG-vergadering d.d. 15-2-84, nr.3

Toegezonden aan: 10.2.e
hoofd Kibe
secr.

11. Rapport over illegale adoptie

De vergadering beschikt over een advies dat 10.2.e
 officier van justitie te Amsterdam heeft uitgebracht over het justitiële beleid dat gevoerd zou kunnen worden inzake de kwestie van illegale adoptiepraktijken die in 1981 aan het daglicht traden. Bij brief van 16 januari 1984, nr. 84-29; doc.nr.7021 is dit advies rondgezonden, met als bijlagen een rapport van de afdeling jeugdzaken van de RP (district Amsterdam), alsmede de tekst van een artikel van de twee functionarissen die dit onderzoek uitvoerden. Dit artikel is intussen gepubliceerd in het Algemeen Politieblad van 4 februari 1984 (nr.3, blz.51-57). Zie ook notulen 12-5-82, nr.9, pt.3, 27- en 13-1-82, nrs. 2 resp.1, pt.2b en 9-12-81, nr.21, pt.1.

11.1

De procureurs-generaal delen de mening van de voorzitter dat een onvoorwaardelijk sepot in de rede ligt. Het verdient aanbeveling dat het departement op korte termijn, overeenkomstig het voorstel van de coördinerend officier, bevordert dat de consullaten in het buitenland gevraagd wordt een actievere rol te spelen en alert te zijn op aanwijzingen dat adoptie langs illegale weg tot stand dreigt te komen.

PG-Amsterdam zal de coördinerend officier vragen om nadat het standpunt van de minister en de staatssecretaris bekend is de hoofdofficieren in de betrokken arrondissementen over de besluitvorming te informeren.

1984, nr. 3
DIENSTGEHEIM

Notulen van de vergadering van procureurs-generaal gehouden op woensdag
15 februari 1984 op het ministerie van justitie.

Aanwezig: de voorzitter, de procureurs-generaal bij de gerechtshoven te
Arnhem, 's-Hertogenbosch, Amsterdam, Leeuwarden en 's-Graven-
hage; de directeur-generaal en de secretaris.

1. Opening

1

nvt

nvt

11. Rapport over illegale adoptie

16

nvt

nvt

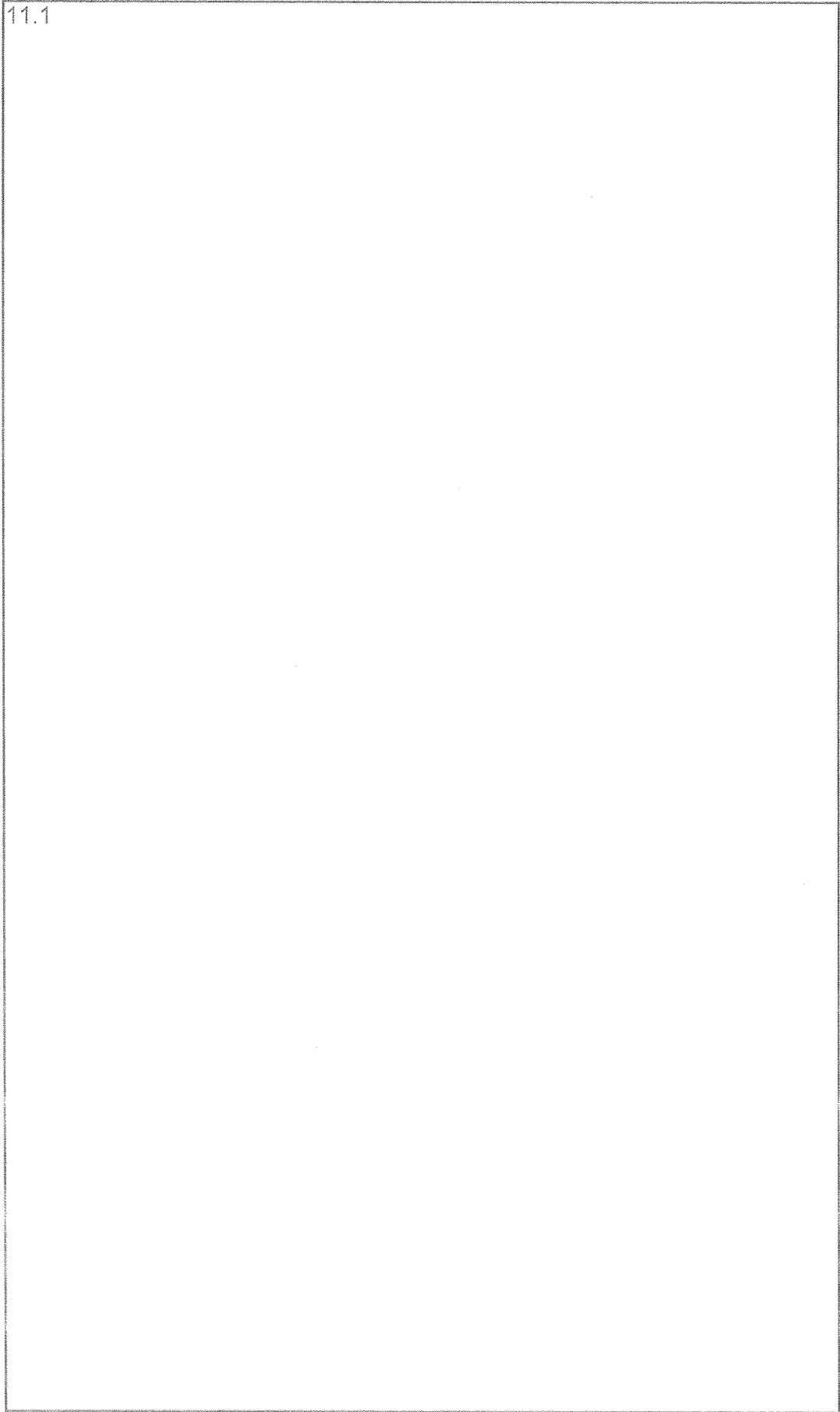
DG

DG

11. Rapport over illegale adoptie

De vergadering beschikt over een advies dat 10.2.e
 officier van justitie te Amsterdam heeft uitgebracht over het justitiële beleid dat gevoerd zou kunnen worden inzake de kwestie van illegale adoptiepraktijken die in 1981 aan het daglicht traden. Bij brief van 16 januari 1984, nr. 84-29; doc.nr.7021 is dit advies rondgezonden, met als bijlagen een rapport van de afdeling jeugdzaken van de RP (district Amsterdam), alsmede de tekst van een artikel van de twee functionarissen die dit onderzoek uitvoerden. Dit artikel is intussen gepubliceerd in het Algemeen Politieblad van 4 februari 1984 (nr.3, blz.51-57).
Zie ook notulen 12-5-82, nr.9, pt.3, 27- en 13-1-82, nrs. 2 resp.1, pt.2b en 9-12-81, nr.21, pt.1.

11.1

11.1

De procureurs-generaal delen de mening van de voorzitter dat een onvoorwaardelijk sepot in de rede ligt. Het verdient aanbeveling dat het departement op korte termijn, overeenkomstig het voorstel van de coördinerend officier, bevordert dat de consullaten in het buitenland gevraagd wordt een actievere rol te spelen en alert te zijn op aanwijzingen dat adoptie langs illegale weg tot stand dreigt te komen.

PG-Amsterdam zal de coördinerend officier vragen om nadat het standpunt van de minister en de staatssecretaris bekend is de hoofdofficieren in de betrokken arrondissementen over de besluitvorming te informeren.

1

1984
nr.3

H

in
m.
m.
m.

10.2.e	52
--------	----

Weergave van de belangrijkste besproken onderwerpen in de v
ring van procureurs-generaal gehouden op woensdag 15 februa
1984.

nvt

nvt

7. Illegale adoptie van buitenlandse kinderen

Eind 1981 moest wordenesignaleerd dat op vermoedelijk grote schaal buitenlandse kinderen langs illegale weg en tegen betaling ter beschikking werden gesteld van Nederlandse ouderparen. De procureurs-generaal achtten het toen gewenst dat het opsporings-, vervolgings- en strafvorderingsbeleid gecoördineerd zou worden gevoerd. De afdeling jeugdzaken van het district Amsterdam van het korps rijkspolitie werd gevraagd op het niveau van de politie voor de coördinatie zorg te dragen, terwijl 10.2.e officier van justitie te Amsterdam, in overleg met zijn betrokken ambtgenoten het vervolgingsbeleid zou coördineren, leiding zou geven aan het onderzoek van de politie en een advies zou aanbieden aan de vergadering over het strafrechtelijk beleid. Het onderzoek is dezer dagen voltooid en, voorzien van een afdoeningsadvies, aan de procureurs-generaal voorgelegd.

In het onderzoek zijn uiteindelijk 42 gevallen van adoptie in strijd met de geldende wetgeving aan het daglicht getreden. Na afweging van alle omstandigheden hebben de procureurs-generaal besloten dat verder geen strafrechtelijke stappen genomen zullen worden. Tot deze beslissing hebben geleid het feit dat in geen der gevallen aanwijzingen van criminele bedoelingen zijn gevonden, alsmede overwegingen van humanitaire aard. De betrokken echtparen (die eerder de toezegging hadden gekregen dat de illegaal geadopteerde kinderen in principe aan hun zorg zouden blijven toevertrouwd) hebben volledig medewerking verleend aan het onderzoek, wat -gezien de aard en tijdsduur van het onderzoek- een aanzienlijke emotionele belasting moet hebben betekend.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

17 februari

14-73

secretaris PG-vergadering

Besluitvorming inzake rapport illegale adoptie

Ten behoeve van de consultatie van minister en staatssecretaris over bovengenoemd onderwerp zend ik u hierbij het dossier, alsmede een exemplaar van de concept-notulen over dit onderwerp.

Secretariaat vergadering van
procureurs-generaal

Gedeelten notulen PG-vergadering d.d. 7-3-84, nr.4

Toegezonden aan:

10.2.e

Hfd. Kibe

Hfd. Vl.

secr.

2b. Opmerkingen naar aanleiding van de notulen van 15 februari
1984

ad blz. 16: Rapport over illegale adoptie

11.2

De voorzitter consulteerde de minister en de staatssecretaris over de voorgenomen beslissing. De bewindslieden erkennen dat een generaal sepot onafwendbaar is. Hierom gaan zij akkoord met deze afdoening, waarbij zij aantekenen dat deze afloop gezien vanuit de beschermde belangen nogal onbevredigend is. Buitenlandse zaken zal gevraagd worden het nodige te verrichten ten-einde herhaling zo veel mogelijk te voorkomen.

De publiciteitsgolf lijkt wat geluwd; de actieve verspreiding van een persbericht ware daarom achterwege te laten. Wanneer het OM door publiek of pers benaderd zou worden, verdient het aanbeveling dat naar het stafbureau voorlichting verwezen wordt. Deze zal zijn mededelingen stoelen op hetgeen in de weergave van 15 februari daarover is opgenomen.

De procureurs-generaal zijn het hiermee eens. Zij zullen de betrokken hoofdofficieren verzoeken de strafzaken onvoorwaardelijk te seponeren.

1984, nr. 4

DIENSTGEHEIM

Notulen van de vergadering van procureurs-generaal gehouden op woensdag 7 maart 1984 op het ministerie van justitie.

Aanwezig: de voorzitter, de procureurs-generaal bij de gerechtshoven te Arnhem, 's-Hertogenbosch, Amsterdam, Leeuwarden en 's-Gravenhage; en de secretaris.

nvt

2b. Opmerkingen n.a.v. de notulen van 15 februari 1984

nvt

-rapport over illegale adoptie

3

ad blz. 16: Rapport over illegale adoptie

11.2

De voorzitter consulteerde de minister en de staatssecretaris over de voorgenomen beslissing. De bewindslieden erkennen dat een generaal sepot onafwendbaar is. Hierom gaan zij akkoord met deze afdoening, waarbij zij aantekenen dat deze afloop gezien vanuit de beschermde belangen nogal onbevredigend is. Buitenlandse zaken zal gevraagd worden het nodige te verrichten ten-einde herhaling zo veel mogelijk te voorkomen.

De publiciteitsgolf lijkt wat geluwd; de actieve verspreiding van een persbericht ware daarom achterwege te laten. Wanneer het OM door publiek of pers benaderd zou worden, verdient het aanbeveling dat naar het stafbureau voorlichting verwezen wordt. Deze zal zijn mededelingen stoelen op hetgeen in de weergave van 15 februari daarover is opgenomen.

De procureurs-generaal zijn het hiermee eens. Zij zullen de betrokken hoofdofficieren verzoeken de strafzaken onvoorwaardelijk te seponeren.

nvt

MINISTERIE VAN JUSTITIE

NOTA

AAN MINISTER / STAATSSECRETARIS / SECRETARIS-GENERAAL
Vice ~~SECRETARIS-GENERAAL~~ Secretaris-Generaal
d.t.v. Directeur-Generaal Jeugdbescherming en
Delinquentenzorg
VAN Het hoofd van de Directie Kinderbescherming

DATUM 19 maart 1984
NUMMER 010/84
AANT. BIJLAGEN div.
RUBRICERING

ONDERWERP: Illegale adoptie. Besluitvorming inzake afdoening n.a.v. politieel onderzoek.

Behoort bij concept aan

marge voor aantekeningen

11.2

Hoewel de beslissing tot onvoorwaardelijk sepot in de hier bedoelde gevallen onbevredigend lijkt, meen ik dat deze keuze zoals ook de heer Minister stelt, toch de enige juiste kan zijn.

Uit het onderzoek blijkt, dat van de geconstateerde gevallen van verduistering van staat c.q. overtreding van de artt. 227 en 236 Sr. een aantal zijn verjaard, terwijl in een deel van de gevallen de verdere bewijsvoering op grote problemen zal stuiten in verband met een noodzakelijk doch moeilijk uitvoerbaar diepgaand onderzoek in het land van herkomst. Nu reeds staat vast, dat verdere vervolging niet in alle geconstateerde illegale situaties tot een strafrechtelijke veroordeling zal (kunnen) leiden, zodat er grote rechtsongelijkheid zou ontstaan.

Voor de toekomst zal een harde regeling in de in voorbereiding zijnde wet opnemng buitenlandse pleegkinderen voor dit soort situaties preventief kunnen werken. Het College van Advies heeft naar mijn mening in dit verband bruikbare voorstellen gedaan in zijn advies naar aanleiding van het betreffende voorontwerp: geen uitzicht op een beginseltoestemming in de gevallen waarin aantoonbaar sprake is van illegale opnemng. Uitzicht op adoptie zal er voor die pleegouders dan niet zijn.

Met het Ministerie van Buitenlandse Zaken is in het verleden een aantal malen contact geweest over de problemen rond illegale binnenkomst van buitenlandse pleegkinderen in Nederland. Ik zal er voor zorgdragen dat -onder toezending van de laatste regelingen- opnieuw de aandacht van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland wordt gevraagd voor het gebeuren rond interlandelijke adoptie.

* Doorhalen wat niet van toepassing is

Datum van ontvangst	Afdoening - verwijzing - dossier
---------------------	----------------------------------

Overigens kon de wachttijd tussen de aanvraag om een beginseltoestemming en het moment van het dezerzijds in onderzoek geven van het betreffende verzoek aan de raad voor de kinderbescherming weer met enige maanden worden bekort. Het grootste probleem vormt echter nog altijd het -geringe- aantal beschikbare kinderen. Steeds meer landen sluiten in dit opzicht hun grenzen.

Een bijkomend probleem tenslotte, dat geheel ligt op het terrein van de burgerlijke stand, vloeit voort uit het feit dat een aantal van de "ouders" van de Colombiaanse kinderen in kwestie zich inmiddels heeft gewend tot de ambtenaar van de burgerlijke stand van 's-Gravenhage, teneinde conform art. 23 van het Besluit burgerlijke stand inschrijving te verkrijgen van de in het buitenland valselijk opgemaakte geboorte-akte.

Doorhaling van deze inschrijvingen zou in beginsel op verzoek van belanghebbenden (de pleegouders) of op vordering van het openbaar ministerie kunnen worden gelast door de rechtbank (art. 29 Boek 1 B.W.). Zolang echter de in het buitenland valselijk opgemaakte geboorte-akten niet zijn doorgehaald, is het zeer de vraag of een desbetreffende ex art. 29 Boek 1 B.W. ingezette procedure, tot doorhaling van de inschrijving zal leiden. Het Hof te Arnhem besliste op 20 april 1915 (N.J. 1915, 732) dat "een verzoek dat feitelijk tot strekking heeft om aan verzoeker (i.c. de minderjarige) een staat toe te kennen die hij krachtens zijn geboorte-akte niet kan voeren, niet mag worden gedaan in vorm van verbetering van de akte van de Burgerlijke Stand."

Of de betreffende geboorte-akten in het buitenland zullen worden doorgehaald is een (nog) niet te beantwoorden vraag. Bij de Overeenkomst inzake beslissingen tot verbetering van akten van de burgerlijke stand (Parijs 10.9.1964 CIEC) zijn de betreffende landen niet aangesloten.

11.2

Het Hoofd van de
Directie Kinderbescherming

10.2.e

k 2/13

Wereldkinderen

projecthulp   sponsoring   -   adoptie

koninklijk goedgekeurd d.d. 3 november 1973

Vraaggesprek met staatssecretris mevrouw mr.V.N.M.Korte-van Hemel,
d.d. 2 september 1985. VPRO.

Inleider VPRO: De politiek verantwoordelijke staatssecretaris mevrouw Korte-van Hemel, antwoordde over de leeftijdsgrens dat 40 jaar haar wel redelijk lijkt en dat ze geen aanleiding ziet om die grens te laten vervallen. Het tweede voorbeeld heeft betrekking op de lange wachttijden, volgens de staatssecretaris zijn die al veel minder geworden, ook door een vermindering in aanvragen; en een wachttijd van 1 à 2 jaar lijkt haar wel redelijk. Mensen moeten de tijd krijgen om hun verzoek nog eens in overweging te nemen. Dat vooral handhaving van de huidige situatie het devies is van de staatssecretaris belast met adoptiezaken, dat kunt u horen in de volgende gesprekken die wij met haar voerden. Om te beginnen gaat het over de centralisatieplannen inzake adoptie, van een vroegere staatssecretaris, mevrouw Haars.

Staatssecr. Het departement van Justitie is nooit er op uit geweest om een monopoliepositie voor één van de bemiddelende organisaties te bewerkstelligen.

.l. vraag: Toch is er indertijd een subsidie verleent aan het BIA met een duidelijke opdracht, naar mijn idee, om te centraliseren. Waarom is die subsidie stopgezet.

Staatssecr. Omdat het BIA er niet in is geslaagd, omdat dat niet, in de praktijk liep het gewoon anders. En ik denk dat dat een hele gezonde opvatting is, zelfs van de overheid, dat als er niet tot stand komt wat men soms in bepaalde optimistische verwachtingen denkt dat zal gebeuren, als het niet komt, nou dan moet je je bakens verzetten en dan moet je het op een andere manier doen. Ik denk wat er nu gebeurt, dat dat heel goed is.

.l. vraag: Dat sluit ik niet uit hoor, dat wat er nu gebeurt heel goed is, maar het ministerie heeft er toen ook niets aan gedaan om het wél in banen te leiden.

Staatssecr.: Nee, de vraag is natuurlijk of het ministerie dat moest doen. Ik denk het niet. Ik denk niet dat de betrokkenheid van de overheid bij die buitenland-adoptie zo moest zijn dat dat meer naar het ministerie toe werd getrokken. Ik denk dat het heel goed is dat daar de particuliere organisaties zelf ook zoveel mogelijk die lijnen naar het buitenland onderhouden en dat het ministerie alleen die taken vervult, en daar op toe ziet, die daarvoor noodzakelijk zijn. Dan denk ik dus aan zo'n beginsel-toestemming en wat daarmee samenhangt.

.l. vraag: Dus die wens voor centralisatie is gewoon iets van uw voorgangster, niet zo zeer van u.

Staatssecr.: In die tijd, in de 70-er, eind 70-er begin 80-er jaren, toen was er werkelijk een hoos voor de buitenlandse adopties en toen waren de verwachtingen ook enorm hoog gespannen dat het alsmaar hoger en grotere aantallen zou komen, er is nu een zeker stabilisatie opgetreden, ik denk dat dat een goede zaak is.

Mw. I. vraag: U heeft ook verder geen plannen om die eventueel zouden kunnen leiden tot een verdergaande centralisatie van uw bemiddeling.

Staatssecr. Nee daar heb ik geen enkele behoefte aan. Ik denk dat het goed is dat zoiets zich... zoiets komt op, dan kijkt men of dat beklijft en nou op een gegeven moment komt er iets tot stand wat de tijd kan doorstaan; dat vindt ik prima.

VPRO-inleider: Of hij dat ook prima vindt zoals dat nu verloopt, dat vroegen we aan de heer Walenkamp, bestuurslid van de adoptievereniging Wereldkinderen en auteur van talloze publikaties over adoptie van buitenlandse kinderen.

hr. Walenkamp. Ik vind het een wantoestand als er vanuit Nederland 19, ik denk op het ogenblik 19 maar je hoort steeds weer nieuwe geluidjes, maar 19 bemiddelende instanties de Derde Wereld afgrazen, op zoek naar kinderen. Dat vind ik een wantoestand. En dat kan in de Derde Wereld alleen maar een zeer slechte indruk maken. Dat maakt ook een slechte indruk, want Indonesië heeft zijn grenzen gesloten.

Mw. I. vraag: Daarom?

hr. Walenkamp. Onder andere daarom. Vandaar dat wij al jaren pleiten voor een zeker aan banden leggen van het aantal adoptiebemiddelingsinstellingen en een dwingen om die mensen samen te laten werken zodat ze bijvoorbeeld niet in elkaars kontakten gaan binnendringen; dat kan alleen maar slecht zijn voor de landen van herkomst. Die moeten een hele rare indruk krijgen als er dan meneer x op de stoep staat en dan meneer a die weer f20,- meer biedt en op een gegeven ogenblik kan dat, moet dat wel leiden tot het inelkaar klappen van interlandelijke adoptie, en ...

Mw. I. vraag. Kunnen Ida en ik morgen gaan bemiddelen?

hr. Walenkamp. Als u een kontakt heeft, dan kunt u morgen gaan bemiddelen.

Mw. I. vraag: Want wat maakt een bemiddelingsbureau, kontakten toevallig in een Derde Wereld land?

hr. Walenkamp. Een toevallig kontakt, een tante die in een klooster werkt, een tante die een kindertehuis kent, een vroedvrouw of iets dergelijks, dat maakt u morgen tot bemiddelaar. Er wordt geen enkele eis gesteld. U bent in het ministerie van Justitie op, u zegt ik heb een kontakt. Het ministerie van Justitie zegt mevrouw denkt u eraan, openheid van financiën en allemaal netjes werken, nou dat is prima.

Mw. I. vraag: Dus ik mag er geen cent aan verdienen.

hr. Walenkamp. Je mag er geen cent aan verdienen.

VPRO-inleider: Eisen voor bemiddelingsbureau's.

Mw. I. vraag: Dus het hele plan voor een vergunningenstelsel dat is van de baan.

Staatssecr. Nee, er zal wel iets van een vergunningenstelsel moeten blijven bestaan.

Mw. I. vraag: Maar als ik het goed begrijp is dat er nu niet.

Staatssecr. Nee, maar we zijn er wel hardop over aan het denken wat we daarvoor moeten doen. Ik denk ook niet dat het goed is dat zo iedereen maar inzage kan krijgen in alle dossiers en alle vragen die er zijn.

Mw.2 vraag: Maar hard over denken en die nota van mw. Haars was dan in 1980, over het vergunningenstelsel; de roep erom van alle kanten was al langer, ... dat is lang hè,

Staatssecr. Dat is lang, er is ook .....
Als U in de begroting van 1985 die dus verleden jaar op Prinsjesdag is ingediend, daarin stond dat er een wetsontwerp opnemng buitenlandse pleegkinderen zou worden ingediend, dit parlementaire jaar; ik ben daar op het ogenblik weer heel hard mee bezig. Ik zou zeggen als u nou bij de begroting die op 17 september even kijkt wat er over de buitenlandse adoptie staat, dan kunt U zien hoe ik met dat wetsontwerp bezig ben.

Mw.1 vraag Kunt u nu een schatting geven hoe lang het gaat duren voordat er een vergunningenstelsel komt.

Staatssecr. Dat zal er natuurlijk ook van afhangen, van wat er in het wetsontwerp staat en hoe de Tweede Kamer en Eerste Kamer dat wetsontwerp zal gaan behandelen.

Mw.1. vraag U kunt dat zelf niet, daar kunt u zelf verder niets over zeggen.

Staatssecr. Nee

Mw.1 vraag: Men roept er nogal om he, de behoefte is er groot naar.

Staatssecr. Ik moet zeggen dat die behoefte, die heeft hard geklonken, maar op het ogenblik, ook in overlegsituaties, komt daar eigenlijk nauwelijks...; men weet dat aan het wetsontwerp gewerkt wordt en die roep hoor ik op het ogenblik niet.

Mw.2. vraag: U denkt niet dat er nu een soort chaos is van kanalen en bureau's en bij wie moet ik terecht en

Staatssecr. Dat denk ik niet. Ik denk als je als echtpaar denkt over een buitenlandse adoptie, dat je dan zelf je gaat informeren, wat je moet doen, dat je toch al snel bij hetzij een raad voor de kinder bescherming of bij een advocaat of bij iemand aankomt en dat er deskundige informatie genoeg te krijgen is hoe en op welke wijze je stappen op die weg kunt gaan zetten

Mw.2 vraag: Maar er is nog altijd volstrekte onzekerheid van mensen waar ze nu eigenlijk aan moeten kloppen. Sommige mensen zeggen BIA, andere mensen zeggen BANDD, derden zeggen weer een andere organisatie en de tijden verschillen nogal bij het BIA duurt het soms 2 jaar, soms 4 jaar, bij de BANDD duurt het soms 6 jaar, soms 3 jaar, en mensen kunnen ook switchen van wachtlijsten. Er zijn een aantal aanwijsbare, en vind ik zelf, chaotische elementen aan het geheel.

Staatssecr. Maar de vraag is of die chaotische elementen samenhangen met de organisatie hier in Nederland, dan wel met de mogelijkheden die er zijn om kinderen te krijgen. Een chaos is in overgrote gevallen, niet afkomstig van dat men weet waar men hier aan toe is maar uit de onzekerheid wanneer zal het ons gelukken om een kindje te krijgen.

Mw.2 vraag: Van de andere kant hoor je mensen die daar bemiddelen en die daar op die landen reizen, juist zeggen, omdat het in Nederland vaak een chaos was, dan komt die organisatie, dan die organisatie, onderlinge concurrentie maakt het gastland, het buitenland onzeker, van wat is dat voor rotzooi daar, dat dat een reden kan zijn om de grenzen te sluiten. Of dat kanaal af te sluiten, dus dan blijf je in een cirkel.

Staatssecr. Ik ben niet op de hoogte dat Nederland voor bepaalde landen gesloten is terwijl andere landen daar nog wel kinderen uit zouden mogen krijgen. Ik verbaas me dat u eigenlijk een pleidooi houdt voor een centraliserend beleid van de overheid op dit punt, terwijl ik er duidelijk voor ben dat particuliere organisaties met hun eigen kanalen en eigen mogelijkheden en in goed samenwerkingsverband met elkaar proberen deze zaak te klussen en niet overal de overheid maar- want dan krijg je onmiddellijk weer de roep het is zo bureaucratisch, het is zo dit het is zo dat, en nou is er dus een beleidsterrein waar nou de overheid probeert alleen de noodzakelijke marginale voorwaarden te stellen, en dan komt er van uw kant de roep van houdt alsjeblieft alles maar in uw hand. Ik ben daar wat verbaasd over.

VPRO-inleider: Jan die een ervaring heeft van 6½ jaar met diverse bemiddelende instanties reageert op de staatssecretaris.

Jan Nou ik denk dat de staatssecretaris dan heel erg weinig van de praktijk van alle dag in het adoptiewezen op de hoogte is, want ja, kijk ik vind dat dus in dit geval beide verenigingen waarbij we aangesloten zijn, nogal in gebreke zijn gebleven, ten aanzien van ons dan ook, ten aanzien van de verwachtingen die in het tehuis of bij kinderen worden gelegd, dat is heus niet alleen onze ervaring, maar dat zijn ervaringen van veel meer ouders die met beide verenigingen te maken hebben, en de samenwerking tussen die beide verenigingen die heeft eigenlijk nauwelijks bestaan en is op een gegeven moment uitgelopen op ruzie. Dus waar ze dat soort dingen vandaan haalt dat weet ik niet. Kijk, als zij zou zeggen van vanzelf wordt adoptie wel een aflopende zaak want er zijn steeds minder landen geneigd om hun kinderen te laten gaan, en er zijn steeds minder ouders die het nog op kunnen brengen om de zoveel tijd en geld in te steken, dan zeg ik ja dat is realistischer, ik bedoel dat zou ook een betere reden zijn om er niks meer aan te doen dan te zeggen van, ja het loopt wel goed zo; want het loopt dus helemaal niet goed.

VPRO-inleider: Als het niet zo goed loopt zoals Jan zegt, moet er dan niet wat gebeuren. mevrouw Korte v.Hemel.

Staatssecr. Kijk, er is een tijd geweest dat de organisaties elkaar een beetje met de nek aankeken en er erg veel, denk ik, ik mag wel zeggen haat en nijd tussen was en zeker tussen de groten en de kleintjes en dat ze het licht niet in elkaars ogen gunden en dan was men ook niet altijd in zijn uitspraken over de andere organisatie even vriendelijk enz. Wat ik constateer, en ik heb verschillende keren alle organisaties tegelijkertijd om de tafel gehad, dat er een grote wijze van samenwerking en gezamenlijk de schouders onder problemen zetten en dat dat duidelijk een winst is in de afgelopen jaren wat tot stand gebracht is, dus ik heb daar alle vertrouwen in dat dat allemaal best goed gaat.

Mw.2 vraag: Veel vertrouwen

staatssecr. Ja, ik heb op dat punt op het ogenblik volstrekt geen reden om t.a.v. de bemiddeling en de organisaties van de bemiddeling, daar me erg kritisch over uit te laten, of me daar grote zorgen over te maken.

Mw.2 vraag: U bent, krijg ik de indruk, redelijk tevreden over de gang van zaken van de afgelopen jaren. Er zijn minder problemen, het heeft zich gestabiliseerd. Het gekke is dat ik nogal wat geluiden heb gehoord, dat wij nogal wat geluiden hebben gehoord die min of meer het tegendeel, toch ongerust zijn. Ik bedoel men zit echt te springen om dat wetsvoorstel, om meer duidelijkheid over wat er geregeld moet worden, het is toch bij de organisaties zelf dat ik wat minder vertrouwen bespeur dat het in de toekomst allemaal gladjes zal verlopen.

staatssecr. Het zal natuurlijk nooit helemaal gladjes kunnen verlopen. Ik denk wel dat een groot aantal problemen van de afgelopen jaren, dat die achter de rug zijn. En o.a. door het terugdringen van de lange wachttijden, is dus eigenlijk toch al een aanzienlijke verbetering voor de betrokken adoptiefouders tot standgekomen.

VPRO-inleider: Aan de staatssecretaris stelden wij ook de vraag of zij nog plannen had om illegale adopties te bestrijden.

Mw.1 vraag. Nu is er indertijd, niet zo lang geleden, een uitgebreid politieonderzoek gedaan naar illegale adoptie. Bent u van plan daar nog iets aan te doen. Mensen maken zich zorgen over het kindertjeskopen in het buitenland enz.

staatssecr. Op dit moment ben ik niet van plan om daar wat aan te doen. Het is zo dat je dan als je konstateert dat er zo'n illegale binnenkomst gekomen is, dat ophet enigemoment die ouders er toch mee te voorschijn moeten komen met zo'n kindje en dat het dan vaak, juist omdat het gaat om het belang van het kind, en je dat kind toch maar niet terug kunt laten gaan, dat ik het dan betreur dat het zo gaat, maar dat het dan uiteindelijk in het belang van het kind, toch wel tot een legale adoptie zal kunnen geraken.

Mw.1 vraag Wat is er dan eigenlijk aan te doen, aan het verschijnsel illegale adoptie
staatssecr. Ik denk dat daar niet zoveel aan te doen is.

VPRO-inleider: Is er dan wel iets te doen aan de hoge kosten van adoptie.

Mw.2.vraag: Adoptie van een buitenlands kind is duur. Dat kunnen we geloof ik gerust stellen. Het varieert al van f15.000 tot f20.000. Alleen maar weggelegd voor de welgestelden. Dat is ook een konstatering. Nu bestonden er plannen om ook het gezinsonderzoek door de mensen zelf te laten betalen, nog eens f1100,- . Is dat redelijk?

Staatssecr. Over het algemeen is de overheid er op uit om diensten die door de overheid worden verricht, ten behoeve van onderzoeken van mensen, om die te laten betalen. Ik zou het natuurlijk liever niet hebben, maar ook op andere terreinen moeten mensen vaak betalen voor dingen, de diensten die men krijgt van de overheid.

Mw.2 vraag: Nu hebben we de techniek ontdekt via een donor om toch nog een kindje te kunnen krijgen, dat is duur, dat is een hele dure handeling; misschien in het ziekenfondspakket en nou die kindertjes die zijn er al en die wil ik uit de derde wereld halen en dat kost dan f20.000,- en daar is geen mogelijkheid voor. Is het dan niet mogelijk om iets te bedenken waarop dat redelijker zou kunnen zijn.

Staatssecr. Die kosten die betaald moeten worden, ik meen dat een aantal kosten fiscaal aftrekbaar is, ik denk niet dat het gemakkelijk is om iets te bedenken. Nogmaals, alles wat te maken heeft met een voortschrijdende medische mogelijkheden t.a.v. het krijgen van kinderen, hetzelfde geld met medische mogelijkheden t.a.v. hartoperaties, hartoperaties in Amerika enz, ja dat is het hele andere en dat maakt het natuurlijk voor de mensen ook heel ingewikkeld, waarom dit wel en dat niet, maar dat is dan gebaseerd op het

vervolg Staatssecr. hele verzekeringssysteem t.a.v. onze medische zorg en het niet aanwezig zijn van een verzekering op dit terrein.

Mw.2. vraag Maar stoort het u niet, dat alleen maar mensen met veel geld kinderen kunnen adopteren.

Staatssecr. Ik kan geen ander systeem bedenken dan dat mensen dan zelf moeten betalen voor de kosten. Gelukkig blijkt ook vaak dat mensen die het graag willen dat die op enigerlei wijze toch in staat zijn om deze kosten te betalen. Of het mij stoort, ja natuurlijk wil je altijd dat iedereen altijd alles kan, maar ik zie geen andere mogelijkheden.

Mw.2 vraag U vindt het ook niet wenselijk dat zo'n mogelijkheid bedacht wordt?

Staatssecr. Ik denk als daar een mogelijkheid zou zijn, dan denk ik dat die al lang bedacht zou zijn, want adoptie is al 10 jaar en ik heb nog nooit een goed uitvoerbaar plan gezien en zelf ook nog niet kunnen bedenken dat dit op een andere wijze geregeld zou kunnen worden.

Mw.2 vraag Maar de vraag die ons steeds gesteld wordt van wat is er nu veranderd vanaf 1979 in het beleid, dat is nog niks hè.

Staatssecr. Even nadenken. ^(1/2 minuut pauze) Het is heel duidelijk dat de termijnen voor de gezinsonderzoeken aanmerkelijk zijn bekort,

Mw.2. vraag omdat de aanvragen ook minder zijn geworden hè.

Staatssecr. de aanvragen zijn minder geworden. Ik denk dat de aanvragen minder zijn geworden om meerdere redenen, onder andere de economische recessie zal daaraan hebben bijgedragen; er is - u zegt het beleid verandert - het eerste ontwerp voor het wetsontwerp opname buitenlandse pleegkinderen, toen was dat een heel, noch door die centrale organisatie had een hele zware opgetuigde organisatie, ik denk dat dat terecht is dat het door te luisteren naar de organisatie, door te luisteren naar de raad voor het Jeugdbe- dat dat niet de goede weg is, dus in die zin denk ik dat er ook een realiteitszin is gegroeid bij datgene wat je als wetgever kunt en moet doen op dit terrein.

Mw.2 vraag maar er is dus nog niets veranderd, want alles ging vanzelf. Ik bedoel er kwam een stabiliteit, er kwamen minder aanvragen, waardoor de wachttijd iets korter werd; en u konkludeert dat er is een stabiliteit, en we hoeven niet zoveel te doen.

Staatssecr. De vraag is ook altijd of je als overheid ook altijd alles moet doen hè.

Mw.2 vraag nee dat vraag ik niet. Alles is te veel.

Staatssecr. Er zijn toen wel eens op een gegeven moment ook problemen geweest; u sprak straks over illegale adopties, dan is er ineens de vraag moet je dat allemaal weer proberen dat in een wet vast te gaan leggen, nou dat is dan de eerste opwelling - je moet dat gaan verbieden, je moet dat proberen dat met de wet in de hand te voorkomen, - en dan blijkt dat als er over nagedacht wordt, wat ik straks al noemde, het kwetsbare produkt waar het om gaat soms een beletsel te zijn om uiterst hardhandig op te treden tegen dingen die we op zich verwerpelijk en onjuist vinden. Ja dan kunt u zeggen het beleid is niet veranderd, maar het nadenken en het bezig zijn met de hele problematiek, dat betekent wel dat we zeer intens met die hele buitenlandse adoptie bezig zijn geweest en nog zijn.

Mw.1. vraag Maar afgezien van , u verleent subsidie voor informatie, er komt eventueel een vergunningenstelsel voor bemiddelingsbureaus, afgezien daarvan zie ik niet dat er veel veranderen zal in de huidige situatie.

staatssecr. Ik denk dat de huidige situatie ook gekenschetst wordt door de grote kennis die aanwezig is over het wel en wee van de buitenlandse adoptie, ook een grote kennis die aanwezig is bij de raden voor de kindbescherming van hoe dit zich nu ontwikkelt en ik denk dat dat een hele goede zaak is.

Mw. l. vraag: dus dat klopt wat ik zeg, het zal zo blijven zoals het nu is.

staatssecr. Ik zie niet in waar de mogelijkheden liggen om erg veel te veranderen.